

UCHWAŁA NR XXXIV/300/22
RADY GMINY SIEPRAW

z dnia 30 czerwca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2021 rok
oraz planu potrzeb na 2022 rok**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268; zm. z 2021 r. poz. 1296, poz. 1981 i poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, poz. 66 i poz. 1079), Rada Gminy Siepraw uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu z działalności Ośrodka za 2021 rok i przyjmuje się plan potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2022 rok jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy



Leszek Wierzba

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W SIEPRAWIU

ZA ROK 2021

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Siepraw działającą na podstawie Uchwały nr XVII/67/90 Gminnej Rady Narodowej w Sieprawiu z dnia 19 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej i organizacji pomocy społecznej w Gminie oraz Statutu zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy Siepraw nr XVIII/168/16 z dnia 26 października 2016 roku.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Ponadto w Ośrodku realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych w szczególności:

- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna z dnia 4 kwietnia 2014 r.;
- ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998r.;
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadania w tym zakresie były realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Siepraw na lata 2020-2024, zgodnie z uchwałą nr XXI/176/20 Rady Gminy Siepraw z dnia 29 grudnia 2020 r.;
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ośrodek wykonywał zadania w tym zakresie zgodnie z Uchwałą nr IV/36/19 z dnia 26 lutego 2019 r w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021;
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych;
- ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu w 2021 roku realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzania świadczonych usług na rzecz mieszkańców Gminy Siepraw. Przy realizacji zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu współpracuje w szczególności z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, Sądem Rodzinnym, Komendą Policji, szkołami, placówkami służby zdrowia, Stowarzyszeniami działającymi w Gminie Siepraw.

II. STRUKTURA ZATRUDNIENIA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W SIEPRAWIU

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004. O pomocy społecznej.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej funkcjonował w następującej strukturze organizacyjnej, którą przedstawia poniższy schemat:

Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej kieruje jednoosobowo kierownik. Kierownik prowadzi nadzór merytoryczny i organizację pracy oraz ponosi odpowiedzialność finansową w Ośrodku.

Według stanu na dzień 31.12.2021r. zatrudnionych było ogółem 12 osób, co w przeliczeniu na pełne etaty wynosi 10,05, z czego:

- kierownik - 1 etat;
- główny księgowy - $\frac{3}{4}$ etatu;
- Samodzielny referent ds. kadr, płac i administracji – 1 etat
- Pracownicy socjalni - 3 etaty;
- Asystent rodziny – 0,5 etatu;
- stanowisko ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych - 4 etaty; (od października 2 etaty)
- pomoc administracyjna - 1 etat;
- kierownik świetlicy – 0,5 etatu
- wychowawca w świetlicy – 0,5 etatu
- Sprzątaczką - 0,25 etatu

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieprawiu wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniach rodzinnych, świadczeniach wychowawczych, księgowości i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieprawiu spełniony jest wymóg ustawowy, gdyż na 1 pracownika socjalnego przypada 39 rodzin – stan na 31.12.2021r. rodzin korzystających z pomocy w 2021 roku.

III. BUDŻET GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SIEPRAWIU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu w 2021 roku na realizację zadań własnych i zadań zleconych wydatkował kwotę **16 418 253,92 zł.**, z czego:

- ze środków budżetu gminy: 1 194 329,80zł
- ze środków budżetu państwa: 15 219 804,12zł

Strukturę zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1 – Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu za rok 2021.

| Klasyfikacja budżetowa | | Ogółem wykonanie wydatków w 2021r. | w tym | |
|------------------------|---|------------------------------------|----------------------|------------------------|
| | | | Środki budżetu gminy | Środki budżetu państwa |
| 85195 | Pozostała działalność – organizacja telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych i informacji o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS.CoV-2 | 3 575,21 | 0,00 | 3 575,21 |
| 85202 | Domy pomocy społecznej | 294 176,69 | 294 176,69 | 0,00 |
| 85203 | Placówka wsparcia dziennego - Świetlica środowiskowa | 73 533,95 | 73 533,95 | 0,00 |
| 85213 | Składki na ubezpieczenie zdrowotne | 10 382,61 | 0,00 | 10 382,61 |
| 85214 | Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe | 115 613,96 | 72 916,55 | 42 697,41 |
| 85215 | Dodatki mieszkaniowe | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| 85216 | Zasiłki stałe | 123 707,36 | 1 135,36 | 122 572,00 |
| 85219 | Ośrodki pomocy społecznej | 527 821,43 | 464 483,99 | 63 337,44 |
| 85228 | Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze | 71 158,02 | 58 678,02 | 12 480,00 |
| 85230 | Posiłek w szkole i w domu | 98 442,75 | 40 231,62 | 58 211,13 |
| 85295 | Pozostała działalność – program Wspieraj seniora | 16 506,09 | 0,00 | 16 506,09 |
| 85415 | Pomoc materialna dla uczniów | 39 743,81 | 7 948,77 | 31 795,04 |
| 85501 | Świadczenia wychowawcze | 12 211 872,23 | 73 731,55 | 12 138 140,68 |
| 85502 | Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego | 2 775 415,42 | 73 078,92 | 2 702 336,50 |
| 85503 | Karta Dużej Rodziny | 1 917,86 | 1 404,00 | 513,86 |
| 85504 | Wspieranie rodziny | 38 130,38 | 37 130,38 | 1 000,00 |
| 85513 | Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów | 16 256,15 | 0,00 | 16 256,15 |
| Razem | | 16 418 253,92 | 1 194 329,80 | 15 219 804,12 |

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu odprowadził do budżetu gminy dochody w wysokości 18 244,58 zł – dane ze sprawozdania RB-27s na dzień 31.12.2021r.

Strukturę zrealizowanych dochodów w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2 – Dochody Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Sieprawiu za rok 2021

| Klasyfikacja budżetowa | Ogółem wykonanie dochodów w | w tym: | |
|------------------------|-----------------------------|----------------------------|--------------------------------|
| | | Dochody, które pozostają w | Dochody, które odprowadzane są |
| | | | |

| | | 2021 r. | gminie | do budżetu państwa |
|--------------|---|------------------|------------------|--------------------|
| 85228 | Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi | 15 263,41 | 13 550,99 | 1 713,42 |
| 85502 | Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalno rentowe z ubezpieczenia społecznego | 11 734,01 | 4 693,59 | 7 040,42 |
| Razem | | 26 997,42 | 18 244,58 | 8 753,84 |

Wśród zrealizowanych dochodów GOPS za 2021 rok wyróżniamy dochody, które pozostają do dyspozycji gminy i gmina przeznacza je na swoje wydatki, a także dochody, które muszą być odprowadzone do budżetu państwa.

IV. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało w 2021 roku osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał:

- a) 701,00 zł – dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- b) 528,00 zł - dla wieloosobowego gospodarstwa domowego.

W 2021 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały **116 rodzin**, w których żyło **274 osoby**. Liczba mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy Siepraw na dzień 31.12.2021r. wyniosła **9090 osób**. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Siepraw przyjąć należy, iż pomocą objęto **3,0 %** ogółu mieszkańców Gminy Siepraw.

Dominujące problemy społeczne na terenie Gminy Siepraw, na podstawie których przyznawane były świadczenia społecznej wyszczególnia poniższa tabela.

Tabela nr 3 – Powody przyznawania świadczeń w 2021 roku.

| Powód trudnej sytuacji życiowej | Liczba rodzin | Liczba osób w rodzinach |
|--|---------------|-------------------------|
| Ubóstwo | 46 | 88 |
| Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietność | 2 1 | 7 5 |
| Bezrobocie | 14 | 28 |
| Niepełnosprawność | 41 | 76 |
| Długotrwała lub ciężka choroba | 53 | 94 |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – w tym: rodziny niepełne rodziny wielodzietne | 12 6 2 | 35 11 8 |
| Przemoc w rodzinie | 5 | 14 |
| Alkoholizm | 3 | 5 |
| Sytuacja kryzysowa | 1 | 3 |

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin i osób w rodzinach w poszczególnych czynnikach dysfunkcyjnych. Należy zauważyć, że w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja i z tego względu liczby rodzin i osób nie sumuje się.

W 2021 roku dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej była długotrwała lub ciężka choroba. Z tej przyczyny wsparciem objęto 53 rodziny, w których żyło 94 osoby. Kolejnymi powodami jest ubóstwo i niepełnosprawność.

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania.

Wyodrębnić można świadczenia pieniężne pomocy społecznej oraz świadczenia niepieniężne pomocy społecznej, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

Szczegółowe zestawienie wypłacanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 4 – świadczenia pomocy społecznej udzielone w roku 2021.

| L.p | Rodzaj świadczenia | Liczba rodzin objętych pomocą | Liczba świadczeń | kwota |
|--------------|--|-------------------------------|------------------|-------------------|
| 1 | Zasiłek stały | 24 | 223 | 123 707,36 |
| 2 | Zasiłek okresowy | 24 | 135 | 50 738,74 |
| 3 | Zasiłki celowe, w tym celowe specjalne | 46 | 68 | 28 890,00 |
| 4 | Zasiłek celowy w ramach programu „posiłek w szkole i w domu” | 31 | 179 | 54 810,00 |
| Razem | | | | 290 311,32 |

Patrząc na przedstawione powyżej dane zauważyć należy, że do najczęściej udzielanych świadczeń pieniężnych pomocy społecznej jest zasiłek celowy, w tym celowy specjalny – 68 świadczeń wypłaconych dla 46 rodzin. Drugim najczęściej udzielanym świadczeniem pieniężnym jest zasiłek celowy na zakup żywności lub posiłku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Z tej formy skorzystało 26,7 % ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy. Kolejnym świadczeniem jest zasiłek stały, który przyznawany jest osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności lub z powodu wieku (kobiety – 60 lat, mężczyźni 65 lat) – w przypadku, gdy nie nabyli świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, z tej formy pomocy skorzystało 20,6 % ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy. Na tym samym poziomie znajduje się zasiłek okresowy.

Drugą kategorią świadczeń pomocy społecznej są świadczenia niepieniężne. Katalog tych świadczeń jest tak szeroki, że należy przedstawić i opisać szczegółowo krok po kroku obszar ich realizacji. Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Sieprawiu należą:

1. Praca socjalna

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma na celu zaspokajanie ich potrzeb, lepsze dostosowanie do zasad życia społecznego, poprawę pozycji społecznej. Może być sposobem przywracania harmonii w życiu jednostki i jej relacjach z grupą społeczną lub metodą rozwiązywania problemów społecznych. Praca socjalna to także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu. Praca socjalna jest świadczeniem pomocy społecznej niezależnym od dochodu rodziny. W roku 2021 pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w 24 rodzinach korzystających z pomocy społecznej, co stanowi, że 20,7% klientów Ośrodka objętych było pracą socjalną.

2. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego zadania zajmują się głównie pracownicy socjalni Ośrodka przy współpracy m.in. pedagogów szkolnych, lekarzy, terapeutów, kuratorów.

3. Zapewnienie posiłku

Realizacja świadczenia polegała głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. W ramach programu dożywianiem objęto **66 dzieci i młodzieży** z terenu Gminy Siepraw, na co wydatkowano kwotę **36 178,75 zł**. Poza programem zostało objętych dożywianiem **15 dzieci** na co wydatkowano kwotę **7 310,00 zł**.

4. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są zadaniami gminy o charakterze obowiązkowym. Przyznawane są osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej zleconej przez lekarza czy zapewnienia kontaktu z otoczeniem. W 2021 roku z pomocy w postaci usług opiekuńczych skorzystało **6 osób**. Koszt

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, należy sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu sprawił pogrzeb dla 1 osoby. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 3 820,00 zł

10. Pomoc rzeczowa

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu w 2021r. przyznał pomoc w formie rzeczowej dla 46 rodzin. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 32 165,20 zł

V. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Ustalenie prawa do bezpłatnej opieki zdrowotnej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu realizuje zadanie gminy polegające na ustaleniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni.

W 2021 roku nie wydawano decyzji w/w sprawie

2. Informowanie oraz kierowanie mieszkańców gminy Siepraw do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o stopniu niepełnosprawności w Myślenicach

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu kierują osoby przewlekle chore, które nie mogą z różnych powodów uzyskać świadczenia rentowego, do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Myślenicach w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności. Na skutek tego działania osoby mogą starać się o uzyskanie pomocy finansowej w formie zasiłku stałego, zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczeń opiekuńczych.

3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami

Współpraca z sektorem pozarządowym odbywa się na zasadach partnerstwa, wzajemnego wsparcia w działaniach, podejmowania przedsięwzięć likwidujących bariery społeczne oraz wspierania inicjatyw sprzyjających wzmocnieniu więzi społecznych i lokalnej solidarności.

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu współpracował m.in.

- Stowarzyszeniem WIOSNA w sprawie „szlachetnej paczki”
- Stowarzyszeniem Inicjatyw Obywatelskich w Czechówce, Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Sieprawskiej, Stowarzyszeniem Przyjaciół Zakliczyna w sprawie realizacji programu Operacyjnego pomoc Żywnościowa 2014-2020

VI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Rady Gminy Siepraw nr IV/36/19 z dnia 26 lutego 2019 roku przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021. W ramach realizacji w/w programu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu zatrudnia 1 asystenta rodziny. Jego zadaniem jest wspomaganie rodzin, w których pojawiają się problemy wychowawcze. Bywa tak, że rodzice z różnych przyczyn nie radzą sobie z wychowywaniem potomstwa i zapewnieniem mu niezbędnych warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i psychicznego. Wtedy właśnie wkracza do akcji asystent rodziny, którego zadaniem jest wspieranie rodzin niezaradnych życiowo, dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, którym grozi odebranie dzieci.

Zakres zadań, jakie ma do wykonania asystent rodziny to

- Pomoc w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- Wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców,
- Motywowanie podnoszenia kwalifikacji,

świadczenia usług wyniósł **58 678,02 zł**. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu zatrudnił 5 opiekunek na umowę zlecenie, które przepracowały łącznie **2 763 godziny**.

5. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu m.in. pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

- **osób dorosłych**, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
- chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne);
- upośledzonych umysłowo;
- osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,
- **w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi**, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.

W 2021 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zostały przyznane decyzją dla dwóch dzieci. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu zatrudnił 1 specjalistę do realizacji ww. usług. Zrealizowano 208 godzin usług, koszt realizacji tego zadania wyniósł **12 480,00 zł**, z czego w całości został pokryty z dotacji celowej budżetu państwa.

6. Pobyt w domach pomocy społecznej

Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa mieszkaniec domu w wysokości 70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina i gmina, z której pochodzi osoba umieszczona w domu pomocy społecznej.

W roku 2021 w domach pomocy społecznej przebywało **7 mieszkańców** gminy Siepraw. Łączny koszt poniesiony przez gminę z tytułu opłaty za pobyt mieszkańców w DPS wyniósł **294 176,69 zł**.

7. Udzielenie schronienia

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu nie przyznawał tego świadczenia.

8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W roku 2021 GOPS w Sieprawiu opłacił składkę zdrowotną w wysokości: **10 382,61 zł** za **21 osób** pobierających zasiłek stały.

9. Sprawienie pogrzebu

- Pomoc w poprawie sytuacji życiowej rodziny
- Wspieranie aktywności społecznej,
- Pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych.

W 2021 roku wsparciem asystenta rodziny było objętych 9 rodzin, 2 rodziny były zobowiązane do pracy z asystentem rodziny przez Sąd Rodzinny.

Główne problemy rodzin, z którymi pracował asystent w 2021 roku:

- Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych;
- Nadużywanie alkoholu przez członków rodziny;
- Bezrobocie dorosłych członków rodziny;
- Trudna sytuacja materialno – bytowa.

W 2021 roku z trzema rodzinami asystent rodziny zakończył współpracę:

- ze względu na osiągnięcie celów – 1 rodzina,
- ze względu na zaprzestania współpracy przez rodzinę – 1 rodzina,
- ze względu na brak efektów – 1 rodzina.

W ramach realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu prowadził placówkę wsparcia dziennego – świetlicę środowiskową.

W 2021 r. do świetlicy uczęszczało 30 dzieci w wieku od 7 do 12 lat z gminy Siepraw. Działania opiekuńczo – wychowawcze z elementami edukacji realizowane są zgodnie z rocznym planem pracy. Działania te dostosowano do potrzeb wychowanków, uwzględniając m.in.

- łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie,
- eliminowanie zaburzeń zachowań,
- stwarzanie szansy do pokonania niekorzystnych uwarunkowań w domu rodzinnym.

Zajęcia z dziećmi są organizowane na terenie placówki lub poza nią, w tym: w Bibliotece Publicznej w Sieprawiu, na placu zabaw przy szkole Podstawowej w Sieprawiu, w czasie wycieczek po Sieprawiu jak i wyjazdowych. W ramowym rozkładzie dnia świetlicy w okresie roku szkolnego godziny od 13:10 do 14:10 przeznaczone są na odrabianie zadań domowych. W tych godzinach wychowawcy pomagają wychowankom pokonać trudności w nauce.

Wydatki na funkcjonowanie świetlicy w 2021 r. wyniosły 73 533,95 zł.

VII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Jednym z zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siepraw na lata 2020-2024 zatwierdzonego Uchwałą nr XXI/176/20 Rady Gminy Siepraw z dnia 29 grudnia 2020 r. obejmującego swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie.

Pojęcie przemocy w rodzinie obejmuje wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić. Przemoc w rodzinie to nie tylko znęcanie się fizyczne nad członkiem rodziny, ale także dręczenie psychiczne, wykorzystywanie seksualne i ekonomiczne. W celu realizacji powyższego zadania Uchwałą Nr VIII/65/11 Rady Gminy Siepraw z dnia 6 czerwca 2011 roku powołany został Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sieprawiu. W skład jego wchodzi: pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pielęgniarki środowiskowe. W ramach Zespołu działają grupy robocze, których przedstawiciele pracują z rodziną, zapewniając kompleksową pomoc, wspólnie opracowują, wdrażają i monitorują realizację planu pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Jednym z zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy

w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siepraw na lata 2020-2024 zatwierdzonego Uchwałą nr XXI/176/20 Rady Gminy Siepraw z dnia 29 grudnia 2020 r. obejmującego swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie.

W 2021 roku Zespół Interdyscyplinarny zbierał się 4 razy, zachowując jego ustawowy termin, a Przewodniczący Zespołu powołał 20 grup roboczych, które pracowały w ramach 35 posiedzeń.

W 2021 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 9 „Niebieskich Kart” dotyczących przemocy w rodzinie oraz kontynuowano 11 procedur „Niebieskiej Karty” z ubiegłych lat. Działaniami Zespołu objętych było 19 rodzin. Z dokumentacji zgromadzonej w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że 60 osób zostało objętych działaniami zespołu. 34 osoby doświadczyły przemocy domowej, z czego 14 osób to kobiety, 1 mężczyzna i 19 dzieci. Wobec tych osób podejmowano następujące działania: diagnozowano sytuację i potrzeby osoby, udzielano kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, świadczone prace socjalną, w tym pracownicy socjalni i dzielnicowi odbywali cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny. Wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy podejmowano następujące działania: informowano o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej, przeprowadzono rozmowy wspierające, nakłaniano do poradnictwa psychologicznego, przeprowadzano cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny.

W 2021 roku zakończono 16 „Niebieskich Kart”, z czego 11 „Niebieskich Kart” zakończono z uwagi na ustanie przemocy oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy, 5 „Niebieskich Kart” zakończono z powodu braku zasadności podejmowania działań.

VIII. KARTA DUŻEJ RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu realizuje ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 1744 ze zm.). Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych, które oferowane są zarówno przez instytucje publiczne, jak i firmy prywatne. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie i co równie ważne, wydawana jest bezpłatnie, a jedynie wydanie duplikatu bądź domówienie tradycyjnej formy karty podlega opłacie.

Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny składane są w formie papierowej lub w formie elektronicznej. W 2021 roku zarejestrowano **51 wniosków** o wydanie Karty Dużej Rodziny oraz **2 wnioski** o duplikat Karty Dużej Rodziny. Zostało wydanych 148 nowych kart oraz 1 duplikat karty. Od 25 maja 2021 roku, po nowelizacji ustawy z dnia 15 kwietnia 2021r. o zmianie ustawy o Karcie Dużej Rodziny wszystkie aktywne Karty uzyskały formę elektroniczną. Każdy posiadacz aktywnej Karty (niezależnie czy posiadał kartę w formie tradycyjnej, elektronicznej, czy obu) – może wyświetlać ją od 9 czerwca 2021 r. w aplikacji mObywatel. Aplikacja mKDR zamknięta została z końcem czerwca 2021r.

Na realizację ww. programu w 2021 roku otrzymano dotację z budżetu państwa w wysokości **513,86 złotych**.

W ramach Sieprawskiej Karty Rodziny w 2021 roku zostało złożonych 19 wniosków o przyznanie dopłaty do biletów miesięcznych, na ten cel została wydatkowana kwota **1 404,00 zł**.

IX. Ustawa o systemie oświaty – stypendia socjalne

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu zajmował się realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a mianowicie przyznawaniem i wypłatą stypendiów socjalnych.

W 2021 r. ze stypendiów szkolnych **od I do VI** skorzystało **47 dzieci** na kwotę **27 205,05 zł**, natomiast **od IX do XII** **21 dzieci** na kwotę **12 538,76 zł**.

Razem wysokość wypłaconych świadczeń wyniosła **39 743,81 zł**

X. ŚWIADCZENIA RODZINNE

1. Zasiłki rodzinne z dodatkami

Zasiłek rodzinny to świadczenie mające na celu częściowe pokrycie kosztów wynikających z utrzymania dziecka. Otrzymuje się go do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, ukończenia przez dziecko nauki w szkole (jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia), lub do 24 roku życia dziecka, jeśli kontynuuję naukę w szkole lub na uczelni wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku wynosi miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 lat do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 lat do ukończenia 24 rok życia.

-

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, który wynosi 193 zł, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, do 5 roku życia dziecka wynosi 90 zł, zaś powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia 110 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który wynosi 95 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła - 113 zł, zaś na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła - 69 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100 zł.

Prawo do zasiłku przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka (jeśli wystąpił do sądu z wnioskiem o przysposobieniu dziecka), osobie uczącej się (jeśli jest osobą pełnoletnią, niepozostającą pod opieką rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony), jeżeli **dochód rodziny** w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się **nie przekracza kwoty 674,00 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest **dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności** kryterium dochodowe jest **powiększone do kwoty 764,00 zł**.

W przypadku, gdy dochód rodziny przekroczy wymagane kryterium dochodowe ustala się prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r., tzw. „złotówkę za złotówkę”.

Dzięki systemowi „złotówka za złotówkę”, rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wówczas w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami stanowi suma przysługujących danej rodzinie (lub osobie uczącej się) w danym okresie zasiłkowym:

- zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które ustalane jest prawo do tych zasiłków;
- dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które ustalane jest prawo do tych dodatków;

- dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego oraz z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania podzielonych przez 12.

Aby zasada „złotówka za złotówkę” mogła zostać zastosowana przez organ, kwota przekroczenia nie może być wyższa niż suma otrzymywanych świadczeń. Wyrównanie jest wypłacane, gdy jego wysokość jest wyższa lub równa 20 zł.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych zasiłków rodzinnych z dodatkami w 2021 roku.

Tabela Nr 5 – Wypłacane zasiłki rodzinne z dodatkami w 2021 roku.

| L.p | Wyszczególnienie | Liczba rodzin | Liczba świadczeń | kwota |
|--------------|--------------------------------|---------------|------------------|---------------------|
| 1 | Zasiłki rodzinne | 290 | 9415 | 701 012,02 |
| 2 | Dodatki do zasiłków rodzinnych | | | 420 765,46 |
| Razem | | | | 1 121 777,48 |

W 2021 roku w ramach zasiłków rodzinnych wypłacono kwotę **1 121 777,48 zł.**, z czego 420 765,46 zł. wynosiły dodatki do zasiłków rodzinnych, co stanowi 37,5% ogólnej sumy wypłaty zasiłków. Zauważyć należy, że dodatki do zasiłków rodzinnych stanowią ważną składową wypłacanych świadczeń. Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych dodatków do zasiłków rodzinnych w 2021 roku.

Tabela Nr 6 – Wyszczególnienie dodatków do zasiłków rodzinnych wypłaconych w 2021r.

| L.p. | Wyszczególnienie | Liczba rodzin | Liczba świadczeń | Kwota |
|--------------|--|---------------|------------------|-------------------|
| 1 | Dodatek z tytułu urodzenia się dziecka | 24 | 24 | 23 127,72 |
| 2 | Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego | 54 | 433 | 196 421,21 |
| 3 | Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka | 11 | 114 | 19 828,81 |
| 4 | Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego | 18 | 211 | 22 083,96 |
| 5 | Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej | 77 | 1066 | 95 100,09 |
| 6 | Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania | 100 | 935 | 61 572,08 |
| 7 | Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego | 222 | 369 | 34 739,86 |
| Razem | | | | 452 873,73 |

Patrząc na przedstawione powyżej dane liczbowe, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, zauważyć należy, że do najczęściej wypłacanych dodatków do zasiłku rodzinnego zaliczamy dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, który pobrało 76,6% ogólnej liczby rodzin pobierających zasiłki rodzinne. Drugim najczęściej udzielanym dodatkiem jest dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (34,5%), zaś na trzecim miejscu znajduje się dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (26,5%).

Analizując powyższe dane pod kątem kwot wypłaconych dodatków zauważyć należy, że największą wartość wypłaty wskazuje dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, który stanowi 43,4% ogólnej wartości wypłaconych dodatków. Na drugim miejscu znajduje się dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (21%) zaś na trzecim, dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (13,6%).

2. Świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna

Wśród świadczeń opiekuńczych wyróżniamy: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,

- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku wynosi 215,84 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny oraz małżonkom, jeśli nie podejmują zatrudnienia lub rezygnują z zatrudnienia i podjęcia się pracy zarobkowej. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi **620 zł miesięcznie**. Jest on przyznawany, jeśli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki, w przeliczeniu na osobę nie przekracza **764 zł netto**.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce lub ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- innym osobom, na których Kodeks rodzinny i opiekuńczy nakłada obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie przysługuje tylko, jeśli opiekunowie nie podejmują lub rezygnują z pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności. W **2021 roku** wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła **1971,00 zł miesięcznie**.

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem będącym realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13. Zasiłek dla opiekuna dotyczy osób opiekujących się dorosłymi osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności i przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku, w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Wysokość zasiłku dla opiekuna wynosi **620 zł miesięcznie**. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalone jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych świadczeń opiekuńczych oraz zasiłku dla opiekuna w 2021 roku.

Tabela Nr 7 – Wypłacane świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna w 2021r.

| L.P. | Wyszczególnienie | Liczba rodzin | Liczba świadczeń | Kwota |
|--------------|------------------------------|---------------|------------------|---------------------|
| 1 | Zasiłki pielęgnacyjne | 127 | 1399 | 301 928,00 |
| 2 | Świadczenia pielęgnacyjne | 33 | 329 | 645 603,00 |
| 3 | Specjalne zasiłki opiekuńcze | 8 | 88 | 53 160,00 |
| 4 | Zasiłki dla opiekuna | 5 | 57 | 31 867,60 |
| Razem | | | | 1 032 558,60 |

Poddając analizie powyższe dane zauważyć należy, iż świadczenie pielęgnacyjne stanowi największą wartość wypłaty wśród świadczeń związanych z niepełnosprawnością, gdyż stanowi aż 62,52% ogólnej sumy wypłaconych świadczeń. Na drugim miejscu znajdują się zasiłki pielęgnacyjne (29,24%), na trzecim specjalne zasiłki opiekuńcze (5,15%), zaś na ostatnim zasiłki dla opiekuna (3,09%).

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przyznawana jest matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu, jeśli **dochód rodziny** w przeliczeniu na osobę nie przekracza **1922,00 zł netto**. Wysokość świadczenia wynosi **1000,00 zł** na jedno dziecko.

W **2021 roku** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka dla **68 rodzin** w łącznej wysokości **68 000,00 zł**.

4. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wysokość świadczenia wynosi **1 000,00 zł**. Świadczenie przysługuje przez okres :

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci,
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

W **2021 roku** świadczenie rodzicielskie pobrały **23 osoby** w łącznej wysokości **166 439,20 zł**.

5. Świadczenie „Za życiem”

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednym z elementów Programu „Za Życiem” jest wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości **4 000,00 zł** z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W **2021 roku** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu wypłacił **1 świadczenie „Za życiem”**.

6. Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenia oraz zasiłek dla opiekuna

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości wypłacanego świadczenia przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobiety i 25-letniego przez mężczyznę, jeżeli nie podlegają one obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu.

W **2021 roku** opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne za 26 osób, w tym za 18 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, za 5 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i za 3 osoby pobierające zasiłek dla opiekuna za łączną kwotę **130 141,28 zł**.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, zasiłek dla opiekuna lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu opłacane są składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W **2021 roku** opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne za 15 osób, w tym za 5 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, za 7 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i za 3 osoby pobierające zasiłek dla opiekuna za łączną kwotę **16 256,15 zł**.

XI. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2019 roku, poz. 670 ze zm.). Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 900,00 zł. o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej.

W/w świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł. Świadczenia te przyznawane są na okres świadczeniowy, który trwa od października danego roku do końca września roku następnego.

W Gminie Siepraw ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystają przedstawiciele ustawowi małoletnich osób uprawnionych jak również pełnoletnie uczące się osoby uprawnione. Liczbę rodzin i osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Gminie Siepraw w roku 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 8 – Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021r.

| Wyszczególnienie | Liczba rodzin | Liczba świadczeniobiorców | Liczba wypłaconych świadczeń |
|-----------------------|---------------|---|------------------------------|
| FUNDUSZ ALIMENTACYJNY | 12 | Małoletnie osoby uprawnione - 18 | 232 |
| | | Pełnoletnie uczące się osoby uprawnione - 3 | |

W 2021 roku ogólna suma wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 109 180,00 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów gmina zobowiązana jest do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Na terenie Gminy Siepraw zamieszkuje 40 dłużników alimentacyjnych, prowadzono działania wobec 14 dłużników

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2021 roku dotyczyły w szczególności:

1. Ścisłej współpracy gminy z gmina dłużnika:

- wysłano 5 informacji dotyczących dłużników alimentacyjnych opisujących ich sytuację rodzinną, dochodową, zawodową i zdrowotną oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, pozyskanych poprzez przeprowadzone wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe;
- wezwano 9 dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, stawiło się 5

2. Ścisłej współpracy gmin z komornikami:

- wysłano 7 informacji do Komorników Sądowych mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych,
- skierowano do komorników 20 wniosków dotyczące przyłączenia się do trwającego postępowania egzekucyjnego;

3. Aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych:

- zobowiązano 1 dłużnika do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy. Z obowiązku tego dłużnik się nie wywiązał.

4. Złożenia przez gminę dłużnika do właściwej komendy policji zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa (określone w art. 209 § 1 i 3 kodeksu karnego) przez dłużnika za uporczywego uchylania się od alimentacji:

- nie przekazano żadnego wniosku.

5. Wydanie decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (art. 5 ust. 3 ww. ustawy):

- wydano 0 decyzji,

6. Skierowanie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego (art. 5 ust. 3b pkt 2 ww. ustawy):

- skierowano 0 wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika,

7. Przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczej, informacji o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy:

- raz na kwartał aktualizowane są informacje o wysokości zobowiązań do 6 biur informacji gospodarczej;

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

Ogólna kwota zadłużenia na dzień 31.12.2021r. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 2 068 711,89 zł (w tym odsetki 581 460,57 zł), z czego z 2021 r. odzyskano kwotę 29 745,43 zł (w tym odsetki 18 011,42 zł).

XII. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500+

Świadczenie wychowawcze od 1 lipca 2019 r. przysługuje na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód w rodzinie. Wysokość świadczenia wychowawczego na jedno dziecko wynosi 500,00 zł.

W Gminie Siepraw za okres od stycznia 2021 r. do grudnia 2021 r. świadczenie wychowawcze pobrało 1 301 rodzin, na 2239 dzieci. Poniżej prezentuje się dane miesięcznie dotyczące wypłaty świadczeń wychowawczych.

Tabela Nr 9 – Zestawienie miesięczne wypłaconych świadczeń wychowawczych w 2021r.

| Miesiąc | Kwota | Liczba wypłaconych świadczeń w danym miesiącu |
|--------------|----------------------|---|
| Styczeń | 980 435,80 | 1964 |
| Luty | 998 289,60 | 2013 |
| Marzec | 990 213,40 | 1989 |
| Kwiecień | 995 458,80 | 1998 |
| Maj | 1 003 895,90 | 2015 |
| Czerwiec | 954 624,70 | 1917 |
| Lipiec | 1 020 131,60 | 2048 |
| Sierpień | 1 018 573,20 | 2043 |
| Wrzesień | 1 009 609,68 | 2030 |
| Październik | 1 031 028,30 | 2078 |
| Listopad | 1 018 883,60 | 2042 |
| Grudzień | 1 014 691,50 | 2038 |
| RAZEM | 12 035 836,08 | 24 174 |

XIII. PROGRAM „DOBRY START”

Program „Dobry Start” to 300,00 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny, niezależnie od wysokości osiąganego dochodu w rodzinie. Świadczenie „Dobry Start” zostało w 2021 roku przekazane do realizacji Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. W związku z powyższym w 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie wypłacił żadnego świadczenia.

XIV. PROGRAM „CZyste POWIETRZE”

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania. Dodatkowo

można przeprowadzić kompletny audyt energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię cieplną.

W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych /tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 111 ze zm./.

Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu po uprzednim złożeniu wniosku.

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu wydał **53 zaświadczenia** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste Powietrze”.

XV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2022 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu planuje w roku 2021 wydatkować kwotę przyjętą w budżecie Gminy, która wynosi 10 731 822,64 zł na następujące działania:

1. Na rzecz rodziny:

- a) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;
- b) praca socjalna – planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie;
- c) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- d) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie min. wsparcie dla ofiar i sprawców przemocy.

2. Pomoc:

- a) pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej;
- b) realizacja finansowa zleconych zadań min. Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze i fundusz alimentacyjny;
- c) usługi opiekuńcze realizowane w domach podopiecznych;
- d) realizacja stypendiów szkolnych;
- e) realizacja dodatków mieszkaniowych.

Przewodniczący Rady
Leszek Wierzb

